EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.11.2020
COM(2020) 736 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu VI lisa „Sotsiaalkindlustus“ muutmise küsimuses

LISA

EMP ÜHISKOMITEE OTSUS
nr […]

[kuupäev]

millega muudetakse Euroopa Majanduspiirkonna lepingu VI lisa „Sotsiaalkindlustus“

EMP ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping”), eriti selle artiklit 98,

ning arvestades järgmist:

(1) Arvestades, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“)[1] artiklis 33 on sätestatud, et väljaastumislepingu teise osa III jaotise sätteid kohaldatakse Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanike suhtes, eeldusel et kõnealused riigid on sõlminud vastavad lepingud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga, mida kohaldatakse liidu kodanike suhtes, ning Euroopa Liiduga, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi kodanike suhtes, ja nimetatud riigid kohaldavad neid,

(2) Arvestades, et lepingu, mis käsitleb korda, mida kohaldatakse Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahel pärast Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust ning Ühendkuningriigi taganemist EMP lepingust ja muudest lepingutest, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi ja EMP EFTA riikide vahel tulenevalt Ühendkuningriigi kuulumisest Euroopa Liitu (edaspidi „eraldumist käsitlev leping“)[2] artiklis 32 on sätestatud, et eraldumist käsitleva lepingu teise osa III jaotise sätteid kohaldatakse liidu kodanike suhtes, eeldusel et liit on sõlminud vastavad lepingud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga, mida kohaldatakse EMP EFTA riikide kodanike suhtes, ning EMP EFTA riikidega, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi kodanike suhtes, ja kohaldab neid,

(3) Tunnistades, et on vaja ette näha nende Ühendkuningriigi kodanike, samuti nende pereliikmete ja ülalpidamisel olnud isikute sotsiaalkindlustusõiguste vastastikune kaitse, kes üleminekuperioodi lõpuks on või on olnud piiriüleses olukorras, mis hõlmab samaaegselt üht või mitut Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalist ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki,

(4) Seetõttu tuleks EMP lepingu VI lisa vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EMP lepingu VI lisa II peatüki järele lisatakse järgmine peatükk:

[1] ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.
[2] Allkirjastatud 28. jaanuaril 2020 Londonis.

„III. ÜHENDKUNINGRIIGI KODANIKUD

ARTIKKEL 1

Mõisted ja viited

1. Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

   (a) „väljaastumisleping“ – Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping[3];

   (b) „eraldumist käsitlev leping“ – leping, mis käsitleb korda, mida kohaldatakse Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahel pärast Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust ning Ühendkuningriigi taganemist EMP lepingust ja muudest lepingutest, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi ja EMP EFTA riikide vahel tulenevalt Ühendkuningriigi kuulumisest Euroopa Liitu[4];

   (c) „lepinguga hõlmatud riigid“ – Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriigid;

   (d) „üleminekuperiood“ – väljaastumislepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperiood;

   (e) määruse (EL) nr 883/2004[5] artiklis 1 ja määruse (EÜ) nr 987/2009[6] artiklis 1 esitatud mõisted.

2. Käesolevas peatükis käsitatakse kõiki käesoleva peatüki alusel kohaldatava liidu õiguse sätetes esitatud viiteid liikmesriikidele ja liikmesriikide pädevatele asutustele viidetena, mis hõlmavad ka Ühendkuningriiki ja selle pädevaid asutusi.

ARTIKKEL 2

Isikud, kelle suhtes lepingut kohaldatakse

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:

   (a) Ühendkuningriigi kodanikud, kelle suhtes kohaldatakse üleminekuperioodi lõpus mõne lepinguga hõlmatud riigi õigusnorme, samuti nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud;

   (b) üleminekuperioodi lõpus mõnes lepinguga hõlmatud riigis elavad Ühendkuningriigi kodanikud, kelle suhtes kohaldatakse Ühendkuningriigi õigusnorme, samuti nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud;

   (c) punktides a või b nimetamata isikud, kuid kes on Ühendkuningriigi kodanikud, kes tegutsevad üleminekuperioodi lõpus ühes või mitmes lepinguga hõlmatud riigis töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana ja kelle suhtes kohaldatakse

[3] ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.
[4] Allkirjastatud 28. jaanuaril 2020 Londonis.
[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).
[6] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

määruse (EÜ) nr 883/2004 II jaotise alusel Ühendkuningriigi õigusnorme, samuti nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud;

(d) mõnes lepinguga hõlmatud riigis või Ühendkuningriigis elavad kodakondsuseta isikud ja pagulased, kes on mõnes punktides a–c kirjeldatud olukorras, samuti nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud.

2. Lõikes 1 osutatud isikud on kaetud seni, kui nad on katkematult ühes nimetatud lõikes sätestatud olukorras, mis hõlmab korraga nii mõnd lepinguga hõlmatud riiki kui ka Ühendkuningriiki.

3. Käesolevat peatükki kohaldatakse ka Ühendkuningriigi kodanike suhtes, kes ei kuulu või kes enam ei kuulu käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud olukorda, kuid kelle suhtes kohaldatakse väljaastumislepingu artiklit 10 või eraldumist käsitleva lepingu artiklit 9, samuti nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud.

4. Lõikes 3 osutatud isikud on kaetud seni, kuni neil säilib õigus elada mõnes lepinguga hõlmatud riigis väljaastumislepingu artikli 13 alusel või eraldumist käsitleva lepingu artikli 12 alusel, või õigus töötada oma töökohariigis väljaastumislepingu artikli 24 või 25 alusel või eraldumist käsitleva lepingu artikli 23 ja 24 alusel.

5. Kui käesolev artikkel viitab pereliikmetele ja ülalpidamisel olnud isikutele, on need isikud käesoleva peatüki alusel kaetud ainult niivõrd, kuivõrd nende õigused ja kohustused pereliikmete või ülalpidamisel olnud isikutena tulenevad määrusest (EÜ) nr 883/2004.

ARTIKKEL 3

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjad

1. Käesoleva peatükiga hõlmatud isikute suhtes kohaldatakse EMP lepingu artiklis 29, määruses (EÜ) nr 883/2004 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 987/2009 sätestatud õigusnorme ja eesmärke.

2. Liit võtab nõuetekohaselt arvesse määrusega (EÜ) nr 883/2004 loodud Euroopa Komisjoni juures tegutseva sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni („halduskomisjon“) otsuseid ja soovitusi, mis on loetletud väljaastumislepingu I lisa I osas. EFTA riigid võtavad nõuetekohaselt arvesse halduskomisjoni otsuseid ja võtavad teadmiseks halduskomisjoni soovitused, mis on loetletud eraldumist käsitleva lepingu I lisa I osas.

ARTIKKEL 4

Hõlmatud eriolukorrad

1. Järgmisi reegleid kohaldatakse järgmistes olukordades käesolevas artiklis sätestatud ulatuses nende isikute suhtes, kelle suhtes ei ole kohaldatud või enam ei kohaldata artiklit 2:

(a) käesolev peatükk hõlmab Ühendkuningriigi kodanikke, samuti Ühendkuningriigis elavaid kodakondsuseta isikuid ja pagulasi, kelle suhtes on enne üleminekuperioodi lõppu kohaldatud mõne lepinguga hõlmatud riigi õigusakte, samuti nende pereliikmeid ja ülalpidamisel olnud isikuid, et tugineda kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodidele ning neid liita, sealhulgas sellistest perioodidest tulenevad

õigused ja kohustused vastavalt määrusele (EÜ) nr 883/2004; perioodide liitmisel võetakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 883/2004 arvesse nii enne kui ka pärast üleminekuperioodi lõppu tekkinud perioode;

(b) Ühendkuningriigi kodanike, samuti Ühendkuningriigis elavate kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes, kes on enne üleminekuperioodi lõppu taotlenud vastavalt määrusele (EÜ) nr 883/2004 luba saada plaanilist ravi, jätkatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklites 20 ja 27 sätestatud õigusnormide kohaldamist kuni ravi lõpuni. Vastavat tagasimaksmise maksmise menetlust jätkatakse ka pärast ravi lõppu. Sellistel isikutel ja nende saatjatel on õigus ravi saamiseks riiki siseneda ja sealt lahkuda vastavalt väljaastumislepingu artiklile 14 *mutatis mutandis* ja eraldumist käsitleva lepingu artiklile 13 *mutatis mutandis*;

(c) Ühendkuningriigi kodanike, samuti Ühendkuningriigis elavate kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 883/2004 ja kes viibivad üleminekuperioodi lõpus mõnes lepinguga hõlmatud riigis või Ühendkuningriigis, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklites 19 ja 27 sätestatud õigusnorme kuni nende viibimise lõpuni. Vastavat tagasimaksmise menetlust jätkatakse ka pärast riigis viibimise või ravi lõppu;

(d) määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklites 67, 68 ja 69 sätestatud eeskirju kohaldatakse seni, kuni tingimused on täidetud, perehüvitiste suhtes, millele on üleminekuperioodi lõpus õigus Ühendkuningriigi kodanikel ning Ühendkuningriigis elavatel kodakondsuseta isikutel ja pagulastel, kelle suhtes kohaldatakse Ühendkuningriigi õigusakte ja kelle pereliikmed elavad üleminekuperioodi lõpus mõnes lepinguga hõlmatud riigis,

(e) käesoleva lõike punktis d osutatud olukordades jätkatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 ja määruse (EÜ) nr 987/2009 vastavate sätete kohaldamist nende isikute suhtes, kellel on üleminekuperioodi lõpus määruse (EÜ) nr 883/2004 alusel pereliikme õigused, näiteks tuletatud õigused mitterahalistele haigushüvitistele, nii kaua, kui kõnealuste sätetega ette nähtud tingimused on täidetud.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti a alusel hüvitisi saavate isikute suhtes kohaldatakse seoses haigushüvitistega määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 1. peatükki.

Käesolevat lõiget kohaldatakse *mutatis mutandis* seoses perehüvitistega, mis põhinevad määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklitel 67, 68 ja 69.

ARTIKKEL 5

Tagasimaksmine, sissenõudmine ja tasaarvestus

Määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 sätteid tagasimaksmise, sissenõudmise ja tasaarvestuse kohta kohaldatakse jätkuvalt selliste sündmuste suhtes, mis puudutavad isikuid, kes ei ole artikliga 2 hõlmatud, ja mis:

(a) leidsid aset enne üleminekuperioodi lõppu, või

(b) leiavad aset pärast üleminekuperioodi lõppu ja puudutavad isikuid, kes olid sündmuse toimudes hõlmatud artiklitega 2 või 4.

ARTIKKEL 6

Õiguse areng ja tehtavad kohandused

1. Olenemata lõikest 3 käsitatakse käesolevas peatükis sisalduvaid viiteid määrustele (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 või nende sätetele viidetena EMP lepingusse inkorporeeritud õigusaktidele või sätetele, sealhulgas muudetud või asendatud kujul, nagu neid kohaldatakse üleminekuperioodi viimasel päeval.

2. Juhul kui määrust (EÜ) nr 883/2004 ja määrust (EÜ) nr 987/2009 pärast üleminekuperioodi lõppu muudetakse või kui need asendatakse, käsitatakse käesolevas peatükis esitatud viiteid kõnealustele määrustele viidetena nende määruste muudetud või asendatud tekstile liidu puhul kooskõlas väljaastumislepingu I lisa II osas loetletud õigusaktidega, ja EFTA riikide puhul eraldumist käsitleva lepingu I lisa II osas loetletud õigusaktidega..

3. Määrusi (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 tuleb käesoleva peatüki kohaldamisel liidu puhul käsitada väljaastumislepingu I lisa III osas loetletud kohandusi sisaldavatena ja EFTA riikide puhul eraldumist käsitleva lepingu I lisa III osas loetletud kohandusi sisaldavatena.

4. Käesoleva peatüki kohaldamisel jõustuvad lõigetes 2 ja 3 osutatud muudatused ja kohandused järgmisel päeval pärast väljaastumislepingu I lisa või eraldumist käsitleva lepingu I lisa vastavate muudatuste ja kohanduste jõustumist, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub XX või EMP ühiskomitee viimasele teavitamisele järgneval päeval vastavalt EMP lepingu artikli 103 lõikele 1, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.

Otsust kohaldatakse alates üleminekuperioodi lõpust.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel, […].

EMP ühiskomitee nimel
eesistuja
[…]

Sekretärid
EMP ühiskomitee
[…]